

בחברה העברית לחקירת ארץ-ישראל ועתיקותיה

הרצאות. ביום ט"ז תשרי נפתח בירושלים מחזור הרצאות על הנושא - תקופת הבית השני. עד כה הרצו ה"ה: פרופ' נ. ה. טורטשינר, ד"ר י. גוטמן, ד"ר ב. מייזלר, פרופ' י. קלוזנר, ד"ר י. לוי. ההרצאות הבאות: פרופ' מ. שובה - תרבות יון בארץ-ישראל בתקופת הבית השני (17.II); ג. אלון - יסודי מוסר והלכה בספרים הגנוזים (10.III); מ. אבי-יונה - מלחמת היהודים ברומאים (7.IV); ד"ר א. שליט - יוספוס פלביוס, ההיסטוריון היהודי ההלניסטי (28.IV); ש. ייבין - הטופוגרפיה של מלחמות בר-כוכבא (19.V).

כינוס המורים במקצוע ידיעת הארץ. ביזמת החברה התקיים בתל-אביב בימי חנוכה, 17-18 בדצמבר ש. ז, כינוס מורי בתי הספר התיכוניים במקצוע ידיעת הארץ, בנושאות הפרופ' ל. א. מאיר וה"ה ד"ר ח. בוגרצ'וב וד"ר א. י. ברור. הושמעו הרצאות על הוראת ענפי המקצוע: תולדות ארץ-ישראל ושכנותיה, הטופוגרפיה ההיסטורית והארכיאולוגיה, האנתולוגיה, הגיאוגרפיה והגיאולוגיה של ארץ-ישראל במסגרת מקצוע ידיעת הארץ בבתי הספר התיכוניים. נבחרה ועדה לעיבוד חכנית מפורטת להוראת המקצוע; הצעת התכנית תוגש לדיון בכינוס הבא (באביב ש.ז.).

החברה שכלה ידידים נאמנים, חברי החברה: ר' מנחם אוסישקין; יהושע גורדון; פרופ' דוד ילין, נשיא הכבוד של החברה; חיים מייזלר; ד"ר אברהם עובדיה; פנחס רוטנברג. יהי זכרם ברוך!

הועד המנהל.

דין וחשבון כספי לשנת תש"א

סקירה כללית על ההכנסות וההוצאות מראה ירידה גדולה במחזור הכספים של החברה בשעת חרום זו. חוסר כל הכנסה ממשית לטובת המפעל הארכיאולוגי בבית-שערים ולהוצאת הספריה לידיעת ארץ-ישראל מנעו מאת החברה את האפשרות להמשיך בשנת תש"א את התסירות ואת הוצאת הספרים. היינו נאלצים איפוא להצטמצם בעיבוד החומר הרב, שנצטבר במשך ארבע העונות הראשונות ובהכנת הדו"ח המפורט בלבד.

אמנם, ההכנסות הרגילות מדמי-חברים ומתרומות של מוסדות ויחידים לא ירדו בשנת החשבון תש"א לעומת השנה הקודמת, והן אף עלו במקצת. ההכנסות האלה מצטרפות לסכום של 296.737 לא"י לעומת 218.855 לא"י בשנה הקודמת. אך לעומת זאת לא נחקבל כל סכום למפעל החפירות, פרט לתרומה קטנה של 5 לא"י; וההכנסות ממכירת ספרי הספריה לידיעת ארץ-ישראל היו בשנת תש"א 24.420 לעומת 53.385 לא"י בשנת תש"ש, מחוץ לסיוע מוסד ביאליק בסך 58.660, שנחקבל גם הוא בשנת תש"ש. בשנת תש"א לא קבלנו שום הקצבה ממוסד ביאליק למפעל ספרותי זה. אם ימצאו האמצעים הדרושים לכך נוכל להוציא לאור השנה את הכרך השני של תולדות הכתב העברי לש. ייבין.

בשנת תש"א נעשו הצעדים הראשונים להוצאת הספר הראשון על בית-שערים עיר הסגנונדין (בסיוע מוסד ביאליק), - ספר רב כמות, שיתן תמונה מקיפה על תוצאות החפירות בבית הקברות המרכזי של העיר היהודית הזאת, ויכיל תכניות ולוחות רבים.

גם את שנת תש"א, השנה העשירים ושנים לקיום החברה, סיימנו בלי גרעון; ובכל זאת היתה שנה זו "שנת בצורת" לחברתנו. את העיקר לא עשינו, והסיבה לכך - חוסר אמצעים. גם תכניות חשובות אחרות לא הוצאו אל הפועל בגלל אותו הסעם, ועל כך יש להצטער.

אנו פונים לחברינו בבקשה לרכוש לחברתנו חברים ותומכים נוספים, לחזק את ידי העומדים בחקירת ארצנו ועתיקותיה ולאפשר לחברה להמשיך את הפעולות המדעיות והספרותיות.